

בנק ישראל

הממונה על חוק חופש המידע

דוח שנתי - 2013

(מידע שוטף על בנק ישראל)

בנק ישראל

הממונה על חוק חופש המידע

דוח שנתי - 2013

עמוד	תוכן עניינים
2	- מען לפניות הציבור
4	- הנחלת בנק ישראל
5	- תפקידי בנק ישראל:
6	נגידת בנק ישראל
8	הגופים המייעצים לבנק
9	חטיבת המחקר
10	חטיבת השווקים
12	הפיקוח על הבנקים
15	החטיבה למידע ולסטטיסטיקה
17	חטיבת משאבי אנוש ומינהל
19	החטיבה לטכנולוגיית המידע
21	מחלקת המטבע
23	מחלקת חשבות ומערכות תשלומים וסליקה
26	האגף להפצת מידע וקשרים בין-לאומיים
30	- ריכוז נתונים על פניות הציבור לבנק ישראל
	- תקציב הבנק לשנים 2013 ו-2014
32	- רשימת מאגרי המידע הרשומים על פי חוק הגנת הפרטיות התשמ"א-1981
33	- רשימת פרסומי בנק ישראל

מען לפניות הציבור

בנק ישראל:

קפלן 2, ת"ד 780 ירושלים 91007 טל': 02-6552211 פקס: 02-6528805
נחלת בנימין 69, ת"ד 1604 תל-אביב 61015 טל': 03-5640610 פקס: 03-5603518
יבנה 20, ת"ד 1604 תל-אביב 61015 טל': 03-5640610 פקס: 03-5661110
הממונה על חוק חופש המידע: עו"ד רונן ניסים טל': 02-6552766 פקס: 02-6520858

אחראים על טיפול בפניות הציבור על פי חוק חופש המידע (לפי חטיבות):

02-6669604	02-6552604	טל':	ד"ר עדי ברנדר	חטיבת המחקר:
02-6669330	02-6552330	טל':	גבי דינה אליזה	חטיבת השווקים:
02-6552533	02-6552504	טל':	מר אביאל שפיטלניק	החטיבה למידע ולסטטיסטיקה:
02-6669020	02-6552476	טל':	גבי אירית זמיר	חטיבת הפיקוח על הבנקים:
02-6552743	02-6552899	טל':	מר ליאור ליכטמן	מחלקת המטבע:
02-6669126	02-6552926	טל':	גבי מיטל הראל	חטיבת משאבי אנוש ומנהל:
02-6669241	02-6552241	טל':	גבי אהובה בן-שלום	החטיבה לטכנולוגיית המידע: מחלקת חשבות ומערכות תשלומים
02-6669194	02-6552994	טל':	רו"ח ענת שבת	וסליקה:
02-6552163	02-6552977	טל':	רו"ח שולה מישלי	הביקורת הפנימית:
02-6520858	02-6552766	טל':	עו"ד רונן ניסים	המחלקה המשפטית:

היחידות הנותנות שירות לציבור:		
פקס : 02-6669077	טל : 02-6552680	היחידה לפניות הציבור בפקוח על הבנקים :
פקס : 02-6669776	טל : 02-6552713	דוברות והסברה כלכלית :
בטלמסר : 02-373-1000		מידע על חשבונות מוגבלים :
באינטרנט : http://www.bankisrael.org.il/publheb/dataheb.htm		
הפיקוח על הבנקים תחום יחסי בנק לקוח מידע והדרכה ללקוחות הבנקים : http://www.bankisrael.org.il/deptdata/pikuah/publ_inq/pniyot.php		
פקס : 02-6669499	טל : 02-6552121	מדור מלוות מדינה המדינה באגף החשבות :
מידע על זכאות מלוות חובה ניתן לקבל באתר האינטרנט של בנק ישראל : https://app.boi.gov.il/wad/		
רח' בנק ישראל 1 קבלת קהל : ימים א'-ה' בין השעות 09:00-13:00		
פקס : 02-6552036	טל : 02-6552847	קופות בנק ישראל :
רח' קפלן 2 ירושלים קבלת קהל : ימים א'-ה' בין השעות 08:00-13:00		
	טל : 02-373-2000	מענה קולי בנושא שערים יציגים : מכל מקום בארץ במחיר שיחה מקומית
פקס : 02-6552858	טל : 02-6552828	מרכז מבקרים לימודי :
מרכז המבקרים פתוח בימים א-ה, למעט ערבי חגים וחגים, בין השעות 09:00-16:00. הסיורים במרכז אינם כרוכים בתשלום, אך טעונים תיאום מראש. ניתן לתאם ביקור בטלפון או בדוא"ל : mevakrim@boi.org.il . למידע נוסף : http://www.boi.org.il/he/education/visitorscenter/pages/default.aspx		
אתר בנק ישראל באינטרנט : www.bankisrael.org.il		

מקומות בהם ניתן לעיין בהנחיות בנק ישראל פי חוק חופש המידע

ספריית בנק ישראל - קפלן 2, ירושלים טל': 02-6552720

הנהלת בנק ישראל

(נכון ליוני 2014)

חברי הנהלת הבנק

דר' קרנית פלוג - נגידת בנק ישראל

דר' נדין בודו טרכטנברג - משנה לנגידה

חזי כאלו – מנכ"ל

דוד זקן - המפקח על הבנקים

פרופ' נתן זוסמן - מנהל חטיבת המחקר

ד"ר עקיבא אופנברג – חבר הנהלה, ראש אגף מוניטרי/פיננסי בחטיבת המחקר

אנדרו אביר - מנהל חטיבת השווקים

צחי פרנקוביץ' – מנהל החטיבה למידע ולסטטיסטיקה

דורון פלח – מנהל החטיבה לטכנולוגית המידע

פנינה קרן – מנהלת חטיבת משאבי אנוש ומינהל

עירית מנדלסון - מנהלת מחלקת חשבות, מערכות תשלומים וסליקה

עו"ד טידה שמיר - היועצת המשפטית, מנהלת המחלקה המשפטית

אילן שטיינר - ממונה על מחלקת המטבע

רו"ח שולה מישלי - המבקרית הפנימית

מטה הנגידה

אדי אזולאי - ראש המטה לנגידה

ד"ר אוהד בר-אפרת – ראש אגף להפצת מידע ולקשרים בינלאומיים

יואב סופר - דובר הבנק

אסתי שורץ – מזכירת הוועדה המוניתרית והמועצה המינהלית

תפקידי בנק ישראל

לאחר קום המדינה נדונה במשרד האוצר שאלת הקמתו של בנק מרכזי, שכינויו אז – הבנק הממלכתי. בלחץ המאורעות נדחה הדבר, אך הצורך המיידי לבעיית הנפקת המטבע של המדינה הצעירה זירז את חקיקת "פקודת שטרי בנק, תש"ח-1948". הפקודה הסדירה את הסמכות להנפיק שטרי כסף באמנה בין הממשלה ו"בנק אנגלו-פלשתינה" – לימים "בנק לאומי לישראל".

חוק בנק ישראל התשי"ד-1954 אושר בכנסת ב-24 באוגוסט 1954, ונכנס לתוקפו ב-1 בדצמבר של אותה שנה. עם הקמת בנק ישראל הועברו אליו מחלקת ההוצאה מ"בנק לאומי לישראל" ויחידת המפקח על הבנקים ממשרד האוצר. הפיקוח על מטבע חוץ הועבר לבנק ישראל בשנת 1978.

בשנת 2010 אושר בכנסת חוק בנק ישראל החדש (חוק בנק ישראל, התש"ע 2010), והוא נכנס לתוקפו ב-1 ביוני 2010. על פי החוק החדש, מטרות הבנק הן:

1. לשמור על יציבות מחירים, וזאת כמטרה מרכזית;
2. לתמוך במטרות אחרות של המדיניות הכלכלית של הממשלה, במיוחד צמיחה, תעסוקה וצמצום פערים חברתיים, בתנאי שלדעת הוועדה לא תהיה בכך פגיעה בהשגת יציבות המחירים לאורך זמן; לעניין זה, "יציבות מחירים לאורך זמן" – מצב שבו צופה הוועדה, על בסיס המדיניות המוניטרית שקבעה, ששיעור האינפלציה יהיה בתחום יציבות המחירים... בתוך תקופה שלא תעלה על שנתיים;
3. לתמוך ביציבותה של המערכת הפיננסית ובעלילותה הסדירה.

החוק החדש מגדיר גם את תפקידי הבנק:

1. לנהל את המדיניות המוניטרית;
2. להחזיק את יתרות מטבע החוץ של המדינה ולנהלן;
3. לתמוך בפעילות הסדירה של שוק מטבע החוץ בישראל;
4. לשמש בנקאי של הממשלה;
5. להסדיר את מערכות התשלומים והסליקה במשק, במטרה להבטיח את יעילותן ויציבותן.
6. להנפיק מטבע, להסדיר את מערכת המזומנים במשק ולכוונה;
7. לקיים את הפיקוח וההסדרה של מערכת הבנקאות על פי סמכויותיו לפי חוקי הבנקאות ולפי כל דין אחר.

בבנק ישראל כיום 711 משרות (מלאות מצטברות, נכון ליוני 2014).

נגיד בנק ישראל

חוק בנק ישראל מדגיש את עצמאותו של הבנק. לכן מתמנה הנגיד בידי נשיא המדינה, על פי המלצת הממשלה, לתקופת כהונה של חמש שנים.

הנגיד מופקד על ניהולו של בנק ישראל, ומכהן גם כיושב ראש הוועדה המוניתרית וכחבר במועצה המנהלית.

הנגיד משמש, על פי החוק, גם יועץ לממשלה בעניינים כלכליים, ולפיכך הוא משתתף בישיבות ועדת השרים לענייני כלכלה ובדיוניה הכלכליים החשובים של הממשלה.

הוועדה המוניתרית

הוועדה המוניתרית הוקמה על פי חוק בנק ישראל התש"ע-2010.

הוועדה המוניתרית מונה שישה חברים: דר' קרנית פלוג, הנגידה, שמשמשת יושבת ראש הוועדה; דר' נדן בודו טרכטנברג, המשנה לנגידה; פרופ' נתן זוסמן, מנהל חטיבת המחקר, ושלושה חברים מקרב הציבור שמונו לתפקידם ב- 9/10/2011 – פרופ' ראובן גרונאו (מונה שוב ביום 9/10/2013); פרופ' רפי מלניק ופרופ' אלכס צוקרמן.

תפקידי הוועדה המוניתרית:

1. לקבוע את המדיניות להשגת מטרות הבנק, ובכלל זה את המדיניות המוניתרית;
2. לעקוב אחר ביצועה של המדיניות שנקבעה, לבחון מפעם לפעם, את ההתפתחויות המוניתריות והכלכליות ואת ההתקדמות להשגת יעדי המדיניות, ולדון בנושאים אחרים הקשורים לכך;
3. להחליט על הפעולות לפי חוק בנק ישראל, התש"ע-2010, שעל הבנק לנקוט כדי להשיג את מטרות הבנק; החלטת הוועדה על שיעור הריבית הנקבעת לצורכי המדיניות המוניתרית (להלן - שיעור הריבית) תהיה לתקופה נקובה, ובתום התקופה תחליט הוועדה אם לשנות את שיעור הריבית או להשאירו לתקופה נקובה נוספת.
4. כל תפקיד אחר שהוטל עליה בחוק בנק ישראל, התש"ע-2010, לרבות בעניינים אלה: קבלת פיקדונות ומתן אשראי כאמור בסעיף 36(3) עד (5) לחוק, מתן הוראות בדבר החזקת נכסים נזילים כאמור בסעיף 38, ניהול יתרות מטבע חוץ כאמור בסעיף 40, והתערבות במסחר בשוק מטבע החוץ כאמור בסעיף 53.

המועצה המינהלית

המועצה המינהלית הוקמה על פי חוק בנק ישראל התש"ע-2010.

המועצה המינהלית מונה שבעה חברים: דר' קרנית פלוג, הנגידה; דר' נדן בודו טרכטנברג, המשנה לנגידה; וחמישה חברים מקרב הציבור שמונו לתפקידם ב- 9/10/2011 – מר דן פרופר שמשמש כיושב ראש המועצה המינהלית; מר יצחק אידלמן (מונה שוב ביום 9/10/2013); מר אורי גלילי (מונה שוב ביום 9/10/2013); פרופ' נינה זלצמן (מונתה שוב ביום 18/12/2012) וגבי מקסיין פסברג.

תפקידי המועצה המינהלית:

1. לפקח על ההתנהלות התקינה והיעילה של הבנק.
2. לדון בתכנית העבודה השנתית של הבנק.
3. לאשר את התקציב השנתי לפעילות המנהלית של הבנק.
4. לאשר את הדוח הכספי השנתי של הבנק.
5. לאשר את תנאי השכר של עובדי הבנק והשינויים שיחולו בהם, לרבות התנאים הנלווים, וכן את מבנה השכר בבנק.
6. למנות לבנק מבקר פנימי, לפי הצעת ועדת הביקורת; המועצה מוסמכת להפסיק את כהונת המבקר הפנימי לפי סעיף 12(א)(3) לחוק הביקורת הפנימית.
7. לדון ולהחליט בהמלצות של ועדת הביקורת.
8. למנות צוות לתיקון ליקויים כמשמעותו בסעיף 21א(ב) לחוק מבקר המדינה; בראש הצוות לתיקון הליקויים תעמוד הנגידה.
9. למנות רואה חשבון מבקר חיצוני לבנק ולסיים את העסקתו.
10. למלא כל תפקיד אחר שהוטל עליה בחוק.

ועדת הביקורת

ועדת הביקורת הוקמה על פי חוק בנק ישראל התש"ע-2010.

ועדת הביקורת מונה ארבעה חברים: מר אורי גלילי שמשמש כיושב ראש ועדת הביקורת; מר יצחק אידלמן; פרופ' נינה זלצמן וגב' מקסין פסברג. חברי ועדת הביקורת מונו על ידי המועצה המינהלית מבין חבריה מקרב הציבור ב- 6/11/2011.

תפקידי ועדת הביקורת:

1. להמליץ למועצה, לאחר התייעצות עם הנגידה, על מועמד לתפקיד המבקר הפנימי של הבנק.
 2. לדון בתוכנית העבודה השנתית של המבקר הפנימי, ולהמליץ למועצה על התקציב ותקן כוח האדם הנכון לביצועה.
 3. לאשר חריגה, מטעמים שיירשמו, מהחובה שחלה על הנגידה, המשנה לנגידה וחברי הוועדה המוניטרית מתוקף סעיף 11(ב)(5) ו-17 לחוק בנק ישראל, התש"ע-2010, בעניין החזקת ניירות ערך.
 4. לעמוד על ליקויים בניהול הבנק ולהציע למועצה דרכים לתיקונם. לשם כך תדון הוועדה בין השאר:
 - א. בדוחות הביקורת של המבקר הפנימי של הבנק;
 - ב. בדוחות הביקורת של מבקר המדינה;
 - ג. בדוחות רואה החשבון המבקר של הבנק;
 - ד. בנושאים שיובאו לפניה על-ידי המועצה המינהלית או הנגידה.
- דיון כאמור יתקיים בהתייעצות, בין השאר, עם המבקר הפנימי או עם רואה החשבון המבקר, לפי העניין.

גופים המייעצים לבנק ישראל

לצד הגופים הפועלים בתוך הבנק, מסייעות לפעולות הבנק מספר ועדות ציבוריות בנושאים שונים:

הוועדה לתכנון שטרי כסף, מעות ומטבעות זיכרון ממונה בידי נגיד בנק ישראל, ומייעצת לו בענייני עיצוב השטרות והמטבעות. חבריה הם מומחים מתחומי המשפט, הארכיאולוגיה, הנומיסמטיקה, העיצוב, האדריכלות, ההיסטוריה, העיתונות ועוד.

ועדה מייעצת לענייני בנקאות ממונה ע"י נגיד בנק ישראל ע"מ לייעץ לו ולמפקח על הבנקים בעניינים הנוגעים לעסקי בנקאות. הועדה מורכבת מחברים שהנגיד ממנה, ובדרך-כלל בין חבריה נציגי התאגידים הבנקאיים. בועדה חברים נציג של משרד האוצר, ולעניין חוק הבנקאות (שירות ללקוח) - נציג לקוחות שממנה שר האוצר. דיוניה של הוועדה או של ועדת משנה שלה הם סודיים.

ועדת רישיונות משמשת כוועדה מייעצת לענייני רישוי בנקאי ומונה חמישה חברים, מבין חברי הוועדה המייעצת לענייני בנקאות שאותם ממנה הנגיד, ושאינם נציגי התאגידים הבנקאיים. הנגיד רשאי, לפי שיקול דעתו, ולאחר התייעצות בוועדת רישיונות, לתת לחברה שהתאגדה בישראל, רישיון בנק ולתאגיד חוץ הרשום בישראל, שהוא בנק במדינת חוץ – רישיון בנק חוץ.

חטיבת המחקר

תפקידי חטיבת המחקר בשנים 2013 ו-2014

במסגרת המטלות השוטפות, עוסקת המחלקה בעיקר בתחומים האלה:

תפקידה המרכזי של חטיבת המחקר בבנק הוא סיוע לנגידה ולוועדה המוניתרית בעיצוב המדיניות המוניתרית ולנגידה במילוי תפקידה כיועצת כלכלית לממשלה. מחקריהם של כלכלני המחלקה עוסקים בקשת רחבה של תחומים: מדיניות מוניתרית, שוק ההון, יציבות פיננסית, מאזן התשלומים, המחירים, ענפי המשק, שוק העבודה, עוני ומדיניות חברתית, תקציב הממשלה, מדיניות הכלכלית ועוד. בתכנית העבודה קיבלו היציבות הפיננסית ותחומי החשיבה האסטרטגית והצמיחה הכלכלית מיקום גבוה בסדר העדיפויות.

הניתוחים השוטפים והמחקר הכלכלי מתנהלים בשלושה אפיקים עיקריים:

מעקב אחר ההתפתחויות השוטפות במשק וניתוחן - הכנת חומר לתמיכה בהחלטות על כלי המדיניות המוניתרית, לרבות הריבית הקצרה, וסיוע לוועדה המוניתרית בהכנה של דוחות המדיניות המוניתרית. תוצאות מעקב אחרי ההתפתחויות במשק מתפרסמות, בעיקר בדוחות השנתיים של בנק ישראל, המוגשים לממשלה ולכנסת על פי חוק בנק ישראל, וכן בסקירה השוטפת של ההתפתחויות הכלכליות (פעמיים בשנה). אחת לחודש מפרסמת החטיבה את המדד המשולב למצב המשק שמטרתו לעקוב אחר הפעילות הריאלית ומדי רבעון מפורסמת תחזית להתפתחויות המקרו-כלכליות במשק.

הצעות למדיניות כלכלית - כלכלני החטיבה נוטלים חלק בגיבוש המדיניות הכלכלית, כולל תרומה לעיצוב המדיניות המוניתרית והפעלתה, ובהכנת תחזיות לטווח הביניים וניתוח רב-שנתי של תקציב הממשלה – המתפרסמים בדו"חות השוטפים, בפרסומים מיוחדים ובדו"ח בנק ישראל. כמו-כן מתפרסמת תחזית החטיבה בדו"חות של ה-OECD. ביחס לנושאים שעמדו על סדר היום הציבורי ב-2013 קיבלו הנושאים שקשורים לשוק הדיור, לתקציב המדינה, לגמישות שוק העבודה ולמערכת הפיננסית התייחסות מיוחדת במסגרת דו"ח בנק ישראל. נוסף על עבודת המחקר והמדיניות משתתפים חברי החטיבה בוועדות ציבוריות. דוגמאות לכך מהשנה האחרונה הן הוועדה לעידוד התחרותיות (ועדת הריכוזיות), ועדת ששינסקי בנושא מיסוי משאבי טבע, הוועדה ליצירת קרן עושר לאומית בעקבות תגליות הגז, ועדת גרמן, הוועדה לשכלול המסחר ושיפור הנזילות בבורסה, הוועדה לבחינת תהליכים לעריכת הסדרי חוב, הוועדה לקידום חוק איגוח, הוועדה לבחינה מגדרית של תקציב המדינה וועדת אלאוף. כלכלני החטיבה משתתפים גם מדי שנה בפורומים כלכליים כגון הצוות המקרו-כלכלי של כנס קיסריה או הפורומים במסגרת ה-OECD. כן בוחנים כלכלני החטיבה הצעות מדיניות של גופים אחרים במשק, לשם קביעת עמדתו של בנק ישראל לגבי הצעות אלו.

מחקר בסיסי - כלכלני החטיבה חוקרים סוגיות שונות בכלכלת ישראל. מחקרים אלו מתפרסמים באופן שוטף בסדרה "מאמרים לדיון", בכתב העת "סקר בנק ישראל" ובכתב עת בינלאומי, ה-Israel Economic Review. חלק מהעבודות מפורסמות בכתבי עת נוספים בארץ, כגון הרבעון לכלכלה, ובכתבי עת בחו"ל. כמו-כן מארגנת החטיבה כנסים מקצועיים.

חטיבת השווקים

תפקידי חטיבת השווקים הם:

א. יישום המדיניות המוניטארית של הבנק ומדיניות שער החליפין

המדיניות המוניטארית שקובע בנק ישראל מיושמת על ידי חטיבת השווקים באמצעות מגוון של כלים מוניטריים - מכרזים מוניטריים מול התאגידים הבנקאיים (הלוואות או פיקדונות לפי הצורך), חלון אשראי וחלון פיקדונות, מכרזי מק"ם ומכרזי ריפו - וכן באמצעות פעילות בעת הצורך במסחר במק"ם ובאג"ח בבורסה לניירות ערך:

מכרזי פיקדונות ו/או הלוואות למהבנקים - אלה משמשים כלי מדיניות עיקרי, בזכות הדיוק והמהירות המאפיינים את השפעתם. באמצעותם יכול בנק ישראל לספק את הביקוש לבסיס הכסף וכך ליישם את הריבית שקבע. המכרזים המוניטריים המוצעים לבנקים הם לתקופות קצובות של יום, שבוע וחודש. כנגד הלוואות מוניטריות מעמידים הבנקים ביטחונות לרבות אג"ח ממשלתיות ומק"ם.

בנוסף, בנק ישראל מעמיד לרשות התאגידים הבנקאיים **חלון הלוואות מוניטריות (כנגד ביטחונות) ולפיקדונות מוניטריים** בפער של 0.5 אחוז מעל/מתחת לריבית בנק ישראל, בהתאמה. הלוואות ופיקדונות אלו הם ליום אחד ונפרעים אוטומטית ביום העסקים הבא.

מילוה קצר מועד (מק"ם) - זהו נייר ערך שבנק ישראל מנפיק לתקופות קצרות (עד שנה) כדי להשפיע על בסיס הכסף ועל הריבית בשוק הכספים. מבחינת ההשפעה על בסיס הכסף מכשיר זה דומה למכרזי הפיקדונות לבנקים, אולם כיוון שהוא מונפק לציבור הרחב, ותשואתו נקבעת על פי המסחר בבורסה, היא מבטאת את ציפיות הציבור לאינפלציה בעתיד ולשינויים במדיניות המוניטארית. מידע זה מהשווקים מסייע לבנק ישראל בתכנון צעדיו המוניטריים.

ריפו - החל מ-17.10.07 ועד ספטמבר 2009 בנק ישראל ביצע עסקאות מסוג "ריפו" בשוק ההון באמצעות מכרז. במסגרת זו רכש הבנק אג"ח ממשלתיות ומק"ם מגופים מוסדיים ותאגידים בנקאיים ומכר אותם בחזרה כעבור שבוע במחיר שנקבע מראש. הריפו הוא אחד המכשירים הפיננסיים החשובים ביותר בשווקים הבין-לאומיים, ומספר העסקאות הנקשרות באמצעותו בשווקים המפותחים גדל בהתמדה. עסקאות מסוג "ריפו" הן אחד הכלים החשובים לניהול מדיניות הריבית על ידי בנקים מרכזיים במדינות רבות. מכרזי הריפו של בנק ישראל הופסקו על רקע השקת מסלוקה מרכזית בבורסה לביצוע עסקות ריפו וכן על רקע עודפי הנזילות הגדולים שהצטברו במערכת.

פעילות בשוק הפתוח - ב-16/02/09 הודיע בנק ישראל כי יפעיל כלי נוסף לצורך ביצוע המדיניות המוניטארית- רכישת איגרות חוב ממשלתיות מסוגים שונים ולתקופות שונות לפדיון בשוק המשני. בחודש מארס הודיע הבנק כי היקף הרכישות יעמוד על 200 מיליוני ש"ח במוצע ליום עד לרכישה מצטברת של 15-20 מיליארדי ש"ח. מטרת פעילות זו הייתה הקלת תנאי האשראי במשק. בנק ישראל מעריך כי פעילות זו הגבירה את האפקטיביות של המדיניות המוניטארית ואת עמידותו של המשק הישראלי בפני ההשלכות השליליות של המשבר הכלכלי העולמי. לאחר שבנק ישראל השלים רכישות אג"ח ממשלתיות בסכום של 18 מיליארדי ש"ח, בהתאם לתוכנית, הודיע הבנק כי תוכנית הרכישות הסתיימה.

ביצוע מדיניות שער החליפין

המסחר במטבע חוץ מתנהל בין הבנקים לבין הלקוחות ובין הבנקים לבין עצמם. בכל יום עסקים במטבע חוץ מפרסם בנק ישראל את שערי החליפין היציגים של השקל מול מטבעות זרים. שערים יציגים אלה מבוססים על השערים השוררים בשוק בעת קביעתם. ראוי לציין כי השער היציג שמפרסם בנק ישראל הוא אינדיקטור לשער החליפין השורר במשק אך אין לו מעמד מחייב על פי דין. לפיכך רשאים צדדים בעסקאות הצמודות למטבע חוץ לבצען בכל שער חליפין המוסכם ביניהם.

ב. ניהול יתרות המט"ח של מדינת ישראל

יתרות מטבע החוץ נחוצות כדי לספק נזילות במט"ח בעת הצורך, בין היתר כדי לממן את פירעון החוב, והוצאות חריגות של הממשלה על יבוא בשעת חירום, לאספקת נזילות בעטיו של משבר פיננסי, או למכירת מטבע חוץ בעת הצורך, במסגרת ניהול המדיניות המוניטרית. לרמה נאותה של היתרות נודעת חשיבות גם מבחינת מעמדו הבינלאומי של המשק. בניהול היתרות נוקט בנק ישראל, בדומה לבנקים מרכזיים אחרים, גישה זהירה, המכוונת לשלושה יעדים: שמירה על כוח הקנייה של יתרות מטבע החוץ; שמירה על רמת נזילות גבוהה והשגת תשואה נאותה על ההשקעות, כל עוד אין הדבר פוגע בהשגת היעדים הקודמים. לפיכך מושקעות היתרות בעיקר בנכסים סחירים בעלי אופק השקעה ממוצע קצר יחסית ובעלי סיכון אשראי נמוך, והכל בכפוף לחוק בנק ישראל.

ההרכב המטבעי של היתרות ורמתן הרצויה נקבעים בהתאם לכללי מדיניות שנגזרים מתפקידיהן של היתרות.

בשנת 2013 גדלו יתרות מטבע החוץ של ישראל בכ-6 מיליארד דולרים – מ-75.9 מיליארדי דולרים בסוף שנת 2012 ל-81.8 מיליארדים בסוף 2013.

הוועדה המוניטרית החליטה במאי 2013 על תכנית רכישות מט"ח על ידי בנק ישראל בכמויות המותאמות עם ההשפעה הצפויה של הפקת הגז על מאזן התשלומים. זאת, על רקע תחילת הפקת הגז בישראל שגורמת לשיפור בחשבון השוטף אשר עשוי להוביל ללחצים לתיסוף על שער החליפין, אשר עלול לפגוע במשק הישראלי. תכנית זו תיבחן מחדש עם הפעלתה של "קרן העושר", הצפויה במהלך 2018. במהלך 2013 רכש בנק ישראל 2.1 מיליארדי דולרים במסגרת תכנית זו. כמו כן, בנק ישראל הצהיר כי היקף הרכישות במסגרת התכנית יעמוד על 3.5 מיליארדי דולרים בשנת 2014.

העלייה ברמת היתרות במהלך שנת 2013 הושפעה בעיקר מרכישות של מטבע חוץ על סך 5.3 מיליארדי דולרים על ידי בנק ישראל: כאמור 2.1 מיליארדי דולרים נרכשו במסגרת יישום התכנית למיתון ההשפעה של הפקת הגז על שער החליפין ו-3.2 מיליארדי דולרים נוספים נרכשו במסגרת התערבות בנק ישראל שנועדה למתן את תיסוף השקל.

תכנית רכישות הגז מהווה כלי נוסף במדיניות שער החליפין של בנק ישראל, וכמו בעבר הבנק ממשיך לפעול בשוק המט"ח במקרה של תנודות חריגות בשער החליפין אשר אינן תואמות את התנאים הכלכליים הבסיסיים של המשק או כאשר שוק המט"ח אינו מתפקד כראוי.

ג. מעקב אחר התפקוד התקין של שוק המט"ח ושוק האג"ח

חטיבת השווקים מנטרת את שוק המט"ח, שוק האג"ח ושוק ני"ע המקומיים באמצעות איסוף וניתוח מידע מהמסחר בשווקים אלו, כולל מידע רציף, ובניית מדדים לתקינות השווקים.

בנוסף מספקת החטיבה שירותים במט"ח לבנקים המסחריים כגון ניהול חשבונות.

הפיקוח על הבנקים

תפקידים עיקריים ומבנה אירגוני

תפקידו העיקרי של הפיקוח על הבנקים היא להגן על טובת הציבור באמצעות שמירה על יציבותה וחוסנה של המערכת הבנקאית, שמירה על הגינות היחסים בין הבנקים ללקוחותיהם, וביסוס אמונו של הציבור במערכת הבנקאית. נוסף על כך חותר הפיקוח להגביר את התחרות והיעילות במערכת הבנקאית. תפקידים אלו שלובים זה בזה ונועדו להבטיח את הנכסים הפיננסיים של הציבור ואת רציפות השירותים הבנקאיים.

במסגרת פעילותו לקידום יציבותה של המערכת הבנקאית פועל הפיקוח כדי להבטיח את נאותות הממשל התאגידי ואת ניהולם הזהיר של הסיכונים בבנקים, זאת, תוך שמירה על הלימות הון ונזילות התואמים את פרופיל הסיכון. פעילות זו מתבצעת באופן שוטף, ותוך יישום עקרונות הליבה לפיקוח בנקאי תקין שנקבעים על ידי וועדת באזל ומעודכנים מעת לעת.

באשר לפעילותו להבטחת ההוגנות ביחסים בין הבנקים ללקוחותיהם פועל הפיקוח באמצעות התוויה ואכיפה של החקיקה וההוראות בתחום היחסים בין הבנק ללקוח, וכן באמצעות בירור של פניות הציבור. בנוסף, מקדם הפיקוח הוראות ותיקוני חקיקה שמטרתם להגביר את התחרות במתן שירותים בנקאיים לציבור.

הפיקוח על הבנקים פועל באמצעות ארבעה אגפים מרכזיים: אגף הביקורת, אגף הערכה מוסדית, אגף מדיניות והסדרה ואגף בנק-לקוח. בראש כל אחד מהאגפים עומד מנהל אגף שהינו סגן למפקח על הבנקים וכפופים לו מנהלי יחידות הפועלים בתחומים מקצועיים שונים. בנוסף, מספר יחידות נוספות פועלות בכפופות ישירה למפקח. האגפים והיחידות פועלים תוך שיתוף ותיאום ביניהם הן בשלב התכנון והן בשלב היישום של תכנית העבודה הפיקוחית.

הפעולות העיקריות של הפיקוח על הבנקים בשנת 2013

- **המשך הסדרת הוראות באזל III** - במהלך השנה פרסם הפיקוח הוראה המאמצת את מסגרת ההון של באזל III ובחן את תכנון ההון של הבנקים ואת היתכנות עמידתם ביעדי ההון שהותוו על ידו. נוסף החל תהליך עבודה, בשיתוף המערכת הבנקאית, במטרה לקבוע את יחס כיסוי הנזילות בהתאם להמלצות של ועדת באזל ולתנאים בישראל. על פי לוחות הזמנים שנקבעו בבאזל III, המערכת הבנקאית בישראל צפויה ליישם בהדרגה את יחס כיסוי הנזילות החל מינואר 2015.
- **בחינת מוקדי הסיכון בתיק האשראי** - במסגרת פעילותו השוטפת, ניתן דגש להליכי החיתום וניהול האשראי במערכת הבנקאית, לסיכונים הריכוזיות, לסיכונים באשראי לדיור ולניהול הסיכון באשראי לענף הבינוי והנדל"ן. כחלק מהליכים אלו, גובשו הערכות בדבר רמות הסיכון, איכות הליכי הניהול וכן, צעדי התיקון הנדרשים בתאגידים הבנקאיים.
- **צעדים בתחום האשראי לדיור** - במהלך השנה הפיקוח נקט בשני צעדים אסדרתיים לצמצום הסיכון בתיק האשראי לדיור: במאסר 2013 נקבעו הנחיות שנועדו להגדיל את כריות ההון ואת ההפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי בגין הגידול בסיכונים הגלומים בתיק האשראי לדיור. בנוסף, באוגוסט 2013 הוגבל ל-66.7% חלק ההלוואה לדיור שניתן בריבית משתנה, נאסר מתן הלוואות לדיור שבהן שיעור החזר מההכנסה גבוה מ-50% ונדרשה הקצאת הון נוספת על הלוואות שבהן

השיעור גבוה מ-40%, וכן הוגבלה ל-30 שנה התקופה לפירעון סופי. צעדים אלה תרמו להפחתת הסיכונים הן ללווים והן למלווים.

- **ביצוע מבחן קיצון אחיד** – נערך מבחן קיצון על יסוד תרחיש פיקוחי אחיד שהפיקוח והבנקים ביצעו במקביל. במסגרת התרחיש נקבעו על ידי בנק ישראל הפרמטרים המקרו כלכליים, באמצעותם אופיין תרחיש של מיתון מקומי חמור הכולל התכווצות התוצר, פגיעה משמעותית בסקטור העסקי, ירידה במחירי הדיור ועליה באבטלה ובריבית. תהליך זה נועד לשפר את ההבנה של מוקדי הסיכון שהמערכת הבנקאית והבנק הבודד חשופים להם, והוא התקיים בהתאם להמלצתם של גופי פיקוח בין-לאומיים ולמקובל בעולם. במסגרת תהליך זה הושם דגש מיוחד על השלכות התרחיש האמור על חשיפות הבנקים בגין האשראי לדיור.
- **קידום מוכנות המערכת הבנקאית להתמודדות עם תרחישי איום שונים** - הפיקוח בחן את הטמעתה של הוראת ניהול בנקאי תקין בנושא המשכיות עסקית, ובין היתר, דרש מהבנקים לבצע פעולות לחיזוק רמות המיגון של אתרי הפעילות המרכזיים שלהם. בהתייחס לאיום הקיברנטי, הפיקוח החל השנה להנחות את המערכת הבנקאית באשר לאופן ההתמודדות עם הסיכון הקיברנטי וזאת, בליווי מומחים מהרשות הממלכתית לאבטחת מידע. כמו כן, ננקטו פעולות להגברת המודעות לסיכון זה בקרב הדירקטוריונים, על רקע התגברותו.
- **הסדרת עקרונות למדיניות תגמול בתאגידים הבנקאיים** - נקבעה הוראה ייעודית בדבר מדיניות התגמול ואופן אישורה בתאגיד בנקאי, זאת, במטרה להבטיח כי התגמול יעלה בקנה אחד עם ניהול הסיכונים ולא יעודד נטילת סיכונים עודפים. ההוראה מבוססת בעיקרה על הנחיות של גופי פיקוח בין-לאומיים. בהמשך, פורסמו גם דרישות גילוי בנושא זה במסגרת הדוח הכספי לציבור.
- **ציות חוצה גבולות והליכי אכיפה בחו"ל**- הפיקוח עקב אחר הצעדים שהרשויות בחו"ל נוקטות בנוגע לציות חוצה גבולות, ובחן את הצעדים שנוקטים הבנקים בישראל כדי לאתר ולמנוע את הפעילות הבלתי לגיטימית שעלולה להתבצע באמצעותם.
- **יישום המלצות הצוות הבינמשרדי לקידום התחרותיות במערכת הבנקאית** - הפיקוח פעל ליישום ההמלצות שפרסם במארכס 2013 הצוות הבין-משרדי להגברת התחרות במערכת הבנקאית, ובכלל זאת פעל לקידום תשתית חוקית ורגולטורית לפעילותן של אגודות אשראי, לפישוט הליך העברת חיובים על פי הרשאה בעת מעבר מבנק לבנק, קידום מתכונת למסמך המרכז מידע ללקוח על כלל נכסיו והתחייבויות - "תעודת זהות" בנקאית, הגביר את הפיקוח על העמלות, וכן, קבע הקלות למגזר העסקים הקטנים.
- **קידום ההוגנות וההגנה הצרכנית** - נמשכו פעולות ההסדרה לשם הגנה על הצרכן הבנקאי, לרבות הרחבת המידע לצרכן, שיפור זמינותו של המידע ופרסומו באינטרנט, וכן, תיקונים שונים בתחום העמלות – לרבות ביטול והפחתה של עמלות שונות. כן תוקנו כללי העמלות באופן שהתווסף שירות המסלולים לניהול חשבונות עובר ושב, המחייב את התאגידים הבנקאיים להציע סל שירותים בסיסי וסל שירותים מורחב. מסלולים אלו נועדו להקל על יכולת ההשוואה של הלקוח באשר מחירי השירותים הבנקאיים, ובכך, להגביר את התחרות ביחס למחירים.
- **הטיפול בפניות הציבור ובתלונותיו** - בשנת 2013 טופלו בפיקוח על הבנקים 5,067 פניות ותלונות בכתב, מהן 1,549 תלונות בדבר סכסוך קונקרטי בין הלקוח לבנק, ו-3,518 פניות לקבלת מידע על זכויות צרכניות, שאלות בדבר מדיניות הפיקוח וביירוים שונים. בנוסף, ניתן מענה לכ-21,450 פניות טלפוניות 22.2%. הרחבה על הטיפול בפניות הציבור ראה באתר האינטרנט של בנק ישראל בכתובת:

<http://www.boi.org.il/he/NewsAndPublications/PressReleases/Pages/01-06-2014-BankingSupervision2013Report.aspx>

- **קידום החקיקה לטיפול בבנק בכשל** - הפיקוח על הבנקים, יחד עם המחלקה המשפטית בבנק ישראל, עסקו במהלך 2013 בגיבוש טיוטת תיקון לפקודת הבנקאות בעניין טיפול בתאגיד בנקאי כושל, וזאת בהתאם לשינויי החקיקה בעולם ובהתחשב בהמלצות של קרן המטבע הבין-לאומית. הטיוטה גובשה תוך התייעצות ושיתוף פעולה עם משרדי הממשלה ורשויות הפיקוח האחרות בישראל. בתחילת 2014 ביקרה בישראל משלחת מיוחדת של קרן המטבע כדי לבחון את הטיוטה. המשלחת הגישה על כך דוח לבנק ישראל באפריל 2014, והוא כלל את עיקרי המלצותיה, בהתאם לסטנדרט העולמי בתחום זה. בנק ישראל ממשיך לגבש את החקיקה.
 - **מדיניות לרישוי סולקים** - בדצמבר 2013 פרסם הפיקוח את המדיניות הפיקוחית לגבי תהליך הקבלה של רישיון סולק, וכן קריטריונים ותנאים כלליים לשולט ומחזיק אמצעי שליטה במבקש רישיון סליקה. בכדי להשלים את המסגרת הפיקוחית פורסמה במהלך השנה, טיוטה להערות הציבור של הוראת ניהול בנקאי תקין "סליקת עסקאות בכרטיסי חיוב".
- הרחבה ביחס לפעילות הפיקוח ראה בסקירה השנתית של מערכת הבנקאות המתפרסמת באתר האינטרנט של בנק ישראל.

החטיבה למידע ולסטטיסטיקה

א. ייעוד החטיבה ותפקידיה

החטיבה למידע ולסטטיסטיקה, שהוקמה בתחילת 2008 במסגרת השינוי הארגוני של הבנק, שואפת להיות מקור מידע מוביל על המשק הישראלי, ובפרט על הפעילות הפיננסית והמגזר הפיננסי. היעד העיקרי של החטיבה הוא לספק להנהלת בנק ישראל ולחטיבות הליבה של הבנק נתונים ומידע על הפעילות הכלכלית במשק באיכות, בזמן ובהיקף הנדרשים לצורך ניהול המדיניות, השגת מטרותיו של הבנק ומילוי תפקידיו. היעד המשני של החטיבה הוא העמדת נתונים ומידע שבידי החטיבה לשימושם של גופים שונים בארץ ובח"ל (בכפופות למגבלות של סודיות ואבטחת מידע), לשם הגברת השקיפות והיעילות הכלכלית במשק.

ב. הנתונים והמידע המנוהלים בחטיבה

לשם מילוי ייעודה וביצוע תפקידיה, מנהלת החטיבה נתונים ומידע מגוונים על הפעילות הכלכלית במשק בתחומים שונים, ביניהם:

- המערכת הפיננסית והמוניטרית בישראל, לרבות: ריביות ותשואות על מכשירים פיננסיים שונים, הפעילות בשוק מטבע החוץ (העסקאות, נפחי מסחר, המגזרים, המחירים, שער החליפין האפקטיבי, המרווחים, הסיכונים), הפעילות בשוק ני"ע (מחירים היסטוריים, היקפי ההנפקה של ההון והחוב, מחזורי המסחר, החזקות תושבי חוץ ותושבי ישראל בנכסים ועוד), שוק הכספים, שוק האשראי, אינדיקטורים ליציבות הפיננסית, הפעילות של הבנקים, המשקיעים המוסדיים ומתווכים פיננסיים אחרים, תיק הנכסים הפיננסיים של הציבור.
- הפעילות הריאלית במשק, לרבות: התוצר, שימושי וענפי המשק, פעילות הסקטור העסקי והחברות הציבוריות, מחירי הסחורות והשירותים, שוק העבודה.
- פעילות הממשלה, לרבות: הכנסות הממשלה והוצאותיה, ההכנסות ממסים, הגירעון והחוב.
- פעילות המשק מול חוץ לארץ, לרבות: מאזן התשלומים, הנכסים וההתחייבויות של המשק מול חוץ לארץ (IIP) והחוב החיצוני.

החטיבה אוספת ומרכזת נתונים ומידע אלה ממקורות שונים, ביניהם: דיווחי הבנקים, הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, משרד האוצר, הבורסה לני"ע, הרשות לני"ע, גורמים ורשויות נוספות וכן מידע הנמסר במישרין על ידי גופים עסקיים ואחרים במשק. סמכויות בנק ישראל בתחום איסוף הנתונים הסטטיסטיים נגזרות ממטרותיו ותפקידיו של הבנק, והן מוגדרות בשני דברי חקיקה עיקריים: חוק בנק ישראל, התש"ע-2010, ופקודת הבנקאות, 1941. בנוסף, החטיבה מקימה ומתחזקת מערכות מידע, מפתחת ומיישמת שיטות לעיבוד והצגה של נתונים ומידע, ומפיצה בתוך הבנק ומחוצה לו נתונים, מידע ודוחות בערוצים שונים. בין היתר, החטיבה מפרסמת באופן שוטף באתר האינטרנט של בנק ישראל נתונים, סטטיסטיקה, הודעות לעיתונות ועוד.

ג. פרויקטים עיקריים לפיתוח תשתיות המידע לשנת 2013

בד בבד עם הניהול השוטף של הנתונים והמידע עוסקת החטיבה גם בפיתוח תשתיותיהם, וזאת כדי לשדרג את האיכות, הנגישות ויכולת התחקור של הנתונים, ולהרחיב את המידע והסקירות האנליטיות הנגשים למשתמשים בבנק ומחוץ לו. במסגרת זו מנהלת החטיבה שלושה פרויקטים מרכזיים ארוכי טווח:

1. **פורטל מידע וסטטיסטיקה ונתונים באתר הבנק** - החטיבה יזמה הקמת שער מרכזי אחד לכל הסטטיסטיקה והמידע על המשק הישראלי המנוהלים בבנק. גרסה ראשונה של הפורטל עלתה כבר באמצע 2010 לשימוש פנימי בבנק בלבד. שיפור הפורטל והעשרתו בתכונות ובתכנים חדשים נמשכים ברציפות כל העת. בקרוב צפוי שדרוג התשתית של הפורטל ושל אתר הבנק, שיתרום לשיפורים בהצגת הנתונים, בתכנים וביכולת החיפוש והאיתור של הסטטיסטיקה והמידע, הן לשימוש פנימי בבנק והן לשימוש הציבור הרחב בארץ ובחו"ל.

2. **מחסן נתונים מרכזי (data warehouse)** - עם הקמתה יזמה החטיבה פרויקט רב-שנתי של הקמת תשתית מרכזית חדשה לניהול המידע הסטטיסטי בבנק. מחסן הנתונים המרכזי יכיל את מרבית הנתונים הכלכליים המנוהלים בבנק ישראל, וישולבו בו כלים משוכללים להזנה, השבחה, ותחקור של הנתונים לטובת המשתמשים בבנק ומחוץ לו. השלב הנוכחי בפרויקט מתמקד בנתונים על ניירות ערך. סחירים.

חטיבת משאבי אנוש ומנהל

א. תפקידי החטיבה

1. **משאבי אנוש** - העמדת כוח אדם הנדרש לחטיבות באיכות ובכמויות הראויות. ניהול המשאב האנושי לכל אורך חיי העבודה של העובד משלב הגיוס עד לפרישה. פיתוח המשאב האנושי - הכשרה, הדרכה והשתלמות עובדים, הערכת עובדים, ניידות עובדים, הגברת מוטיבציה ותקשורת פנים. חישוב וביצוע תשלומי שכר וגמלה וניהול הפרט ורווחתו.
2. **רכש מרכזי** - מתן שירותים בנושאי רכש, מכרזים, התקשרויות ובקרת תשלומים.
3. **לוגיסטיקה** - מתן שירותים משקיים ומשרדיים, אחזקה ותפעול של בנייני הבנק וציודו.
4. **ביטחון** - אבטחה של מבני הבנק ומשלוחי כספים, אבטחת מהימנות עובדים, אבטחת מידע מסווג.
5. **הנדסת תהליכים** - שיפור וייעול תהליכים ושיטות עבודה בחתך כלל הבנק, הובלה והטמעת תהליכים, יצירת תשתית התקינה בבנק, מעקב ובקרה.

ב. תיאור היעדים והמשימות העיקריות הכלולות בתוכנית העבודה לשנת 2014 :

מס'	יעדים לשנת 2014	משימות מרכזיות לשנת 2014
1	גיוס כוח אדם איכותי	שדרוג תהליכי הגיוס ניהול כישרונות
2	שימור וקידום עובדים	הערכת עובדים-כלי מרכזי לניהול משא"ב
3	תרבות אירגונית	הטמעה והרחבה של סקרים ארגוניים
4	שיפור השירות והתפעול (שוטף)	הטמעת שגרת ניהול על פי מדדי ביצוע KPI
5	שיפוץ בניין יבנה	שיפוץ בניין יבנה
6	אבטחת עובדי הבנק ונכסיו (שוטף)	השקעה בתשתיות ביטחון
7	שדרוג וקידום התשתיות הפיזיות בבנק	שדרוג המבנה בירושלים מעבר לבניין חלופי ירושלים

ג. משימות עיקריות שבוצעו במהלך שנת 2013 :

1. בניית פרופיל לתפקידי ליבה ניהוליים ומקצועיים
2. שיפור קריטריונים לקבלת החלטות בוועדת הקבלה
3. עדכון וריענון נהלי עבודה
4. תכניות הדרכה ופיתוח
5. עידוד תרומת עובדי הבנק לקהילה
6. המשך יישום סקר צרכי הביטחון
7. שיפוץ מבנה הבנק ומערכותיו בירושלים
8. יזום פתרונות שונים לשימור עובדים קיימים
9. שיפור ניידות עובדים
10. הטמעת תרבות של שקיפות ותקשורת פתוחה
11. העמקת הקשר עם גמלאי הבנק
12. טיפוח תרבות ארגונית המותאמת לצרכי הבנק וערכיו

החטיבה לטכנולוגית המידע

תפקידי החטיבה

החטיבה לטכנולוגית המידע מופקדת על גיבושה והפעלתה של אסטרטגיית המחשוב של הבנק, וכן על ההפעלה, האחזקה והפיתוח של מערכות המידע ומערכות התקשורת. מערכות אלה כוללות מחשב מרכזי מתוצרת י.ב.מ ומאות שרתי יוניקס ואינטל המקושרים ברשתות פנימיות למחשבים אישיים. בנוסף, קיימות מערכות מחשוב חיצוניות, המקושרות לבנקים, לממשלה, לגורמים פיננסיים בארץ ובחו"ל ולרשת האינטרנט. החטיבה אחראית גם על מערכות טלפוניה, מרכזיות הבנק, מכשירי טלפון סלולארי, קווי התקשורת ומכשירי כף יד.

במסגרת המטלות השוטפות, עוסקת החטיבה בעיקר בתחומים האלה:

- ❖ ניהול מערכות מידע לתמיכה בתפקוד הבנק כבנקאי של הממשלה והבנקים: ניהול הנפקות מכרזי מק"ם, ניהול יתרות מטבע החוץ, החוב הפנימי, החוב החיצוני ועוד. פיתוחי תוכנה ייעודיים עבור כלכלני הבנק בעבודתם עם מערכות המידע בבנק ומחוץ לו לצורך תמיכה בקבלת החלטות.
- ❖ ניהול נתוני הדיווח ממערכת הבנקאות והעברת הוראות ודיווחים אליה.
- ❖ ניהול נתוני הדיווח של חברות במשק.
- ❖ פיתוח כלים לתמיכה במדיניות המוניטארית.
- ❖ פיתוח כלים מוניטאריים ממוכנים, להשתלבות בזירות מסחר ממוכנות חיצוניות ופנימיות.
- ❖ ניהול מערכות לסליקה כספית בין-בנקאית ומול הבורסה לני"ע.
- ❖ היערכות להמשכיות עסקית ולמצבי חרום.
- ❖ תמיכה במערכות הניהול הפנימיות של הבנק (משאבי אנוש, כספים, רכש ולוגיסטיקה).

מחלקת המטבע

א. אספקת מזומנים לציבור

מחזור המטבע הסתכם בסוף שנת 2013 ב-57 מיליארדי ש"ח, לעומת 55 מיליארדים בסוף 2012. במהלך השנה גדל מספר השטרות במחזור בכ-4% והגיע ל-423 מיליון שטרות.

שטרות

ערך מחזור השטרות הסתכם השנה ב-55.7 מיליארדי ש"ח, לעומת 53.1 מיליארדים בשנה הקודמת, גידול של כ-5%. מספר השטרות במחזור עלה מ-408 מיליוני שטרות בשנה הקודמת ל-423 מיליונים השנה, גידול של 4%. הפער בשיעור הגידול בין ערך מחזור השטרות למספר השטרות במחזור מוסבר בשנים האחרונות בגידול משמעותי (כ-7% בשנת 2013) של מספר השטרות בעריך 200 ש"ח במחזור, וזאת כתוצאה משילובם המסיבי במכשירי המשיכה האוטומטיים.

ב. מטבעות זיכרון

במהלך שנת 2013 הונפקו חמישה מטבעות זיכרון, ובכללם מטבע נוסף בסדרת מטבעות "בוליון - ירושלים של זהב":

1. מטבע זיכרון בסדרת יום העצמאות, התשע"ג 2013 - "יד ושם".
2. מטבע זיכרון בסדרת "בוליון: ירושלים של זהב", התשע"ג 2013 - "היכל הספר".
3. מטבע זיכרון בסדרת גביע העולם בכדורגל, התשע"ג 2013 - "ברזיל 2014".
4. מטבע זיכרון בסדרת תמונות מהתנ"ך, התשע"ד 2013 - "דוד מנגן לשאול".
5. מטבע זיכרון חדש בסדרת "נופי ישראל", התשע"ד 2013 - "נהר הירדן".

בשנת 2013 זכה מטבע זיכרון שהנפיק בנק ישראל בפרס במסגרת התחרות הבין-לאומית International prize Vicenza Numismatica העשירית¹. המטבע, העשוי כסף קשוט בעריך 2 ש, הוקדש למפעל המים בתל מגידו, וזכה לציון לשבח בקטגוריית "ההצגה האדריכלית היפה ביותר שהוצגה על גבי מטבע בשנת 2012".

זהו המטבע הרביעי בסדרת המטבעות שהקדיש בנק ישראל לאתרי מורשת עולמיים של אונסק"ו בישראל. קדמו לו מטבע שהוקדש לעיר הלבנה תל אביב, למצדה ולעכו העתיקה.

ג. המידע באתר האינטרנט

בקישור **אודות בנק ישראל** - מפורטת פעילותה של מחלקת המטבע; בקישור **שטרות ומטבעות** – תצוגה חדשה ואינטראקטיבית הכוללת מידע על סימני הביטחון המשולבים בשטרות שבמחזור וכיצד ניתן לזהות שטרות מזויפים; הצגת סדרות המטבע השונות, מסדרת בנק אנגלו-פלשתינה ועד סדרה ב' של הש"ח; הודעות שפורסמו ע"י מחלקת המטבע, ביניהן בנושא הנפקת סדרת השטרות החדשה, מידע וסרטון על תהליך הנפקת השטרות והמעות וצילומי מטבעות זיכרון אחרונים בהנפקת הבנק.

ד. מתן שירותים לממשלה ולציבור

מחלקת המטבע נותנת שירותים לממשלה ולציבור (שירותי פריטה וצריפה, החלפת מטבע פגום ופדיון מלוות המדינה).

ה. סדרת השטרות החדשה

בשנת 2013 המשיך בנק ישראל בעבודה המאומצת ובהכנות להנפקת סדרת השטרות החדשה. הדמויות שיופיעו על גבי השטרות בסדרה החדשה כבר אושרו ע"י ממשלת ישראל בתחילת שנת 2011 – רחל המשוררת על השטר של 20 ש"ח, המשורר שאול טשרניחובסקי על השטר של 50 ש"ח, המשוררת לאה גולדברג על השטר של 100 ש"ח והמשורר נתן אלתרמן על השטר של 200 ש"ח – עיצובם הסופי של השטרות וסימני הביטחון המשולבים בהם אושרו ע"י הממשלה בחודש אפריל 2013.

בנק ישראל משקיע מאמצים רבים על מנת ששטרות הכסף של מדינת ישראל יהיו מתקדמים ביותר, בהתאם למגמות העולמיות, ופועל להבטיח את האמון שנותן בו הציבור – לשמור על ביטחון המטבע ויציבות הכלכלה הישראלית. השטרות בסדרה החדשה יישאו סימני ביטחון מקידמת הטכנולוגיה ויהיו בעלי גדלים שונים, על מנת להקל על ציבור העיוורים וכבדי הראייה את ההבחנה בין עריכי השטרות.

מאז השקת השטרות בהם אנו משתמשים כיום חלפו כ-15 שנים, במהלכן, דאג בנק ישראל לשמור על רמת זיופים נמוכה בישראל, זאת בזכות הידע והיכולת לשלב בשטרות סימני ביטחון ברורים. ההתפתחויות בתחום השטרות, העלייה ברמת הזיופים בעולם והאמצעים הטכנולוגיים שעומדים כיום בידי הזיופנים מחייבים אותנו להתאים את עצמנו, מבעוד מועד, לשנים הבאות.

במהלך השנים האחרונות בנק ישראל חקר, בדק וייצר את התשתית להחלפת השטרות והנפקת סדרת השטרות החדשה. הדור הבא של השטרות בישראל מציג סטנדרט חדש של רמת ביטחון, פיתוחים ייעודיים של סימני ביטחון ואלמנטים נוספים שיחזקו את האמון בשטרות הכסף ואת הביטחון האישי שלנו עוד יותר.

על פי התכנון, בנק ישראל מתכוון להנפיק את השטר הראשון בסדרה בערך 50 ₪ במהלך שנת 2014.

ו. רפורמה בתפעול מערך המזומנים בישראל

זו השנה החמישית ליישום המדיניות החדשה של תפעול מערך המזומנים בישראל, מדיניות שגובשה על בסיס עקרונות הנהוגים במדינות מתקדמות. מטרות המדיניות הן שמירה על איכות גבוהה של השטרות והמעוה שבמחזור, הקטנת העלויות של תפעול המזומנים לבנק ישראל ולמשק והעלאת רמת השירות של בנק ישראל ושל התאגידים הבנקאיים לציבור הלקוחות השונים.

יישומה של המדיניות החדשה לגבי השטרות החל ב-1.10.2009 ולגבי המעוה ב-1.5.1011. מאז ביצע בנק ישראל מספר עדכונים למדיניות על מנת להתאימה לצורכי המשק. עד סוף שנת 2013 הקימו התאגידים הבנקאיים ודואר ישראל ארבעה עשר "מרכזי מזומנים", חלקם בהפעלה עצמית וחלקם באמצעות קבלן (מיקור חוץ). "מרכזי המזומנים" מאושרים ומפוקחים על ידי בנק ישראל, והם הגופים היחידים הרשאים למשוך מזומנים מבנק ישראל או להפקיד בו מזומנים. "מרכזי המזומנים" מווסתים את עודפי ההיצע והביקוש של השטרות והמעוה ביניהם ובינם לבין לקוחותיהם, מושכים מבנק ישראל רק את עודפי הביקוש שנותר ומפקידים בו את המזומנים שאיכותם ירודה.

בשנת 2013 המשיכה מחלקת המטבע בשיפור והתאמות הנדרשות במדיניות החדשה לתפעול המזומנים. בהתאם לאופי הפעילות החדשה של מרכזי המזומנים מול בנק ישראל הוגדרה יחידת מינימום למשיכה והפקדה. כמו-כן הוגדרה שיטת אריזה אחידה במעוה - רק בגלילים. גם מרכזי המזומנים, שעד כה הפקידו

את המעות בבנק ישראל במכלי פלסטיק והעבירו אותן ביניהם באריזות ניילון כבדות, יארזו אותן מעתה בגלים.

מתוקף הוראות חוק בנק ישראל החדש, פועלת מחלקת המטבע בימים אלה לעגן כללים להפעלה סדירה של מערכת המטבע; כללים המבוססים על עקרונות המדיניות הנ"ל.

ז. היערכות לשעת חירום

בשנת 2013 המשיכה מחלקת המטבע בהכנותיה לשעת חירום – בין היתר כדי להבטיח, במקרה הצורך, אספקה של מזומן בכמות נדרשת לכלל האוכלוסייה ובפריסה ארצית.

מחלקת חשבות, מערכות תשלומים וסליקה

עיקר תפקידי המחלקה נובעים מכוח חוק בנק ישראל, התשי"ע 2010, אשר קובע כי הבנק ישמש כבנקאי של הממשלה ויסדיר את מערכות התשלומים והסליקה במשק במטרה להבטיח את יעילותן ויציבותן. כמו כן פועל בנק ישראל מכוח חוק מערכות תשלומים, התשס"ח-2008 (להלן: "חוק מערכות התשלומים"), הקובע את סמכות בנק ישראל לפקח על מערכות התשלומים הפועלות בישראל.

א. תפקידי המחלקה:

- מתן שירותי בנקאות ללקוחות הבנק במטבע ישראלי ובמטבע חוץ.
- ניהול מערך דיווחים הכולל הפקת הדוחות הכספיים של הבנק המבוקרים על ידי רואי חשבון חיצוניים, מידע חשבונאי המופץ לחטיבות הבנק ולגורמי חוץ.
- ניהול הספר הראשי של הבנק ובכלל זה, ריכוז וקביעת העקרונות החשבונאיים של הפעילות הפיננסית והכספית של הבנק.
- ביצוע התשלומים המנהליים של הבנק וריכוז הטיפול בהיבטי המיסוי של הבנק.
- טיפול בפדיון מלוות חובה ובונדס - הפעילות כוללת ניהול מילוות הפנים של המדינה - מילוות מרצון (סחירים ובלתי סחירים) ומילוות חובה, למעט מילוות שהונפקו לפי חוק מילוות המדינה התשלי"ט - 1979, שהטיפול בהם הועבר ב-15.6.06 לאחריות משרד האוצר, ופדיון מילוות החוץ (בונדס) בארץ.
- קביעת מדיניות בתחום מערכות תשלומים וסליקה בארץ - תפקיד זה כולל, בין היתר, עדכון ואכיפה של הכללים, על פיהם פועלים המשתתפים השונים (בנקים, מסלקות הבורסה, מס"ב, מסלקת הנייר) במערכת זה"ב, במסלקת הצ'קים ובמס"ב; קידום רפורמות במערך התשלומים והתאמתן לסטנדרטים בינלאומיים. פרסום הספר האדום לשנת 2012, המפרט את הפעילות במערכות התשלומים והסליקה בהתאם לתקן שנקבע על ידי ה-BIS (Bank for International Settlements) וריכוז עבודת המועצה לתשלומים וסליקה
- פיקוח על מערכות התשלומים - תפקיד זה כולל פיקוח על מערכות התשלומים אשר הוכרו כמבוקרות (בהתאם למוגדר בחוק מערכות תשלומים התשס"ח, 2008). תפקיד הפיקוח כולל, בין היתר, בחינת עמידתן של מערכות התשלומים בעקרונות שקבע ה-BIS לתשתיות הפיננסיות, ובין היתר בחינת הבסיס המשפטי, הסיכון התפעולי, סיכון הנזילות, סיכון אשראי, המשכיות עסקית, יעילות ועוד.
- תפעול מסלקות וטיפול בממשקי תקשורת - תפקיד זה כולל תפעול שוטף של מערכת זה"ב והמערכות הנלוות לה, וכן תפעול של מסלקת הצ'קים. כמו כן, תחום זה אחראי לטיפול בממשקי התקשורת למערכות אלו, ובין היתר בממשק swift.

ב. בשנת 2013 עסקה המחלקה גם בנושאים הבאים:

1. שיפור השירות הבנקאי ללקוחות בנק ישראל, לרבות בחינה של השירות הבנקאי בבנקים מרכזיים בעולם.
2. הגברת שיתוף פעולה עם בנקים מרכזיים בעולם בקביעת סטנדרטים חשבונאיים של בנקים מרכזיים המיושמים בהנהלת החשבונות הראשית של הבנק ובדוחות הכספיים של הבנק.
3. שדרוג ושיפור מערכות תפעוליות לרבות החלפת תשתיות מערכת זה"ב ושדרוג תהליכי העבודה.
4. שיפור ניהול הסיכונים במערכות ובתהליכי עבודה.
5. המשך היערכות להמשכיות העסקית בפעילות המחלקה.
6. יישום פיקוח שוטף על מערכת זה"ב, מס"ב ושב"א והמשך ביסוס תשתית הפיקוח על מערכות התשלומים.
7. קביעת המלצות במסגרת עבודת ועדת המשנה, שהוקמה מכוח הועדה הבין-משרדית בראשות מנכ"ל משרד ראש הממשלה, לצמצום השימוש במזומן לצורך מאבק בהון השחור (ועדת לוקר).

האגף להפצת מידע וקשרים בין

לאומיים

א. אתר האינטרנט

אתר בנק ישראל בכתובת: <http://www.boi.org.il> מיועד הן לאנשי מקצוע, והן לציבור הרחב. האתר מכיל מגוון רב של נושאים הקשורים בפעילות השוטפת של בנק ישראל. בספטמבר 2012 הושק אתר חדש, שכלל אפיון מחודש, עיצוב גרפי, ממשק משתמש, מערכת לניהול תוכן ותשתית טכנולוגית, ולראשונה גם תת אתר בשפה הערבית, ותוכן של חינוך פיננסי.

הפרסומים של בנק ישראל מוצגים באתר, חלקם במקביל לפרסומם בדפוס. פרסומים אלה כוללים דוחות תקופתיים כגון דוח המדיניות המוניטרית (חצי שנתי) ודוחות על תחומים שונים בכלכלת ישראל, ובראשם הדוח השנתי של בנק ישראל. בנוסף מוצגים באתר הרצאות ומאמרים של נגיד/ת הבנק, מנהלים וכלכלנים, עבודות מחקר, מאמרים וניירות עמדה בתחומים שונים בכלכלת ישראל, וכן קטלוג הפרסומים המודפסים של בנק ישראל.

האתר כולל ארכיון היסטורי של פרסומי הבנק. הפרסומים הם בפורמט אוניברסלי המאפשר צפייה והדפסה. כך, דוחות בנק ישראל, סקרי בנק ישראל וסדרת המאמרים לדיון, בעברית ובאנגלית, שפורסמו לפני הקמת אתר האינטרנט, נסרקו, והבנק נמצא בתהליך של העלאתם לאתר האינטרנט.

בסעיף ה"מידע" מצוי מידע כלכלי אינטראקטיבי כגון: לוחות אינדיקטורים וגרפים דינמיים, סדרות נתונים על המשק הישראלי, מידע אודות הבנקים וסניפיהם ועוד.

סעיף ה"שרות לציבור" כולל את האפשרות לאתר חשבונות ולקוחות מוגבלים, מידע והדרכה ללקוחות הבנקים אודות חשבונות עו"ש, עמלות הבנקים, צ'קים, כרטיסי חיוב, פיקדונות ותוכניות חסכון, מטבע חוץ, משכנתאות וחוזים אחידים. המידע לציבור בתחום זה מתעדכן באופן שוטף. בנוסף, קיימת אפשרות לבדוק אם קיימות מלוות חובה שטרם נפדו, ובשנת 2013 נוסף לאתר סימולטור IBAN לזיהוי חשבונות בנק.

סעיף ה"חקיקה" מכיל קובצי חקיקה שונים ובהם חוק בנק ישראל, חקיקה בנקאית, צווים, והוראות שונות של המפקח על הבנקים.

במסגרת ה**גברת השקיפות** של פעילות בנק ישראל בתחום המוניטרי מפרסם הבנק באתר האינטרנט את סיכומי הדיונים לקבלת החלטת הריבית, ומפורסמות גם ההחלטות וסיכומי הדיונים של הוועדה המוניטרית גם בנושאים אחרים ופרוטוקולים של המועצה המנהלית.

לרשות הציבור עומדים באתר **שערי החליפין היומיים היציגים**, המתעדכנים מידי לילה לאחר קביעת השערים היציגים על ידי בנק ישראל. כן קיים באתר מנגנון לחיפוש שערי חליפין יומיים היסטוריים למטבעות שונים, החל משנת 1977. בנוסף קיימת באתר האפשרות לקבלת סדרות של שערי חליפין יציגים לפי בחירה של תקופה ומטבע, בצורות שונות: על המסך, בהצגה גרפית או בקובץ להמשך עבודה וחישובים במחשב של המשתמש.

ההודעות לעיתונות של בנק ישראל מתפרסמות באתר הבנק. ההודעות הן מקור למידע רב אודות פעילות בנק ישראל, כולל החלטות הריבית החודשיות, פעילות מערכת הבנקאות, ונושאים כלכליים אחרים שעל סדר היום. בסעיף "**אודות בנק ישראל**" מופיעים ההיסטוריה ותפקידי בנק ישראל, פרטים על נגיד/ת הבנק, המשנים, ונגידים קודמים, מידע על בעלי התפקידים מרכזיים

בבנק ישראל, לרבות כתובות דואר אלקטרוני **ישירות** של לשכות הנגידה ומנהלים בבנק, הסברים אודות המבנה הארגוני של הבנק, והמפה של המבנה הארגוני .
הסעיף "צור קשר" כולל כתובות דואר, דואר אלקטרוני, ומענה טלפוני לפניות הציבור בתחומים שונים.

כידוע, בנק ישראל הוא המנפיק הבלעדי של מטבע ישראלי. באתר מצוי קטלוג של **השטרות והמטבעות של ישראל**, החל מסדרות בנק אנגלו פלשתינה ועד לסדרות השקל החדש. קטלוג זה זכה לעיצוב מחודש וידידותי המאפשר צפייה מהירה ונוחה בסדרות ובפרטים על שטרות ומטבעות שונים. הקטלוג מופיע באתר גם באנגלית. כחלק מהשרות לציבור, סימני הביטחון שעל השטרות מודגמים באמצעות סרטונים.

סעיף מיוחד באתר מוקדש ל**משרות פנויות** בבנק ישראל. אם ישנן כאלה, ניתן למלא טופס אלקטרוני, ובכך לקצר את תהליך ההרשמה. ההודעות על משרות פנויות מופיעות בעברית ובערבית כאחד, לנוחיות דוברי שתי השפות.

לנוחיותם של גורמים מקצועיים ואחרים, בארץ ובחו"ל שאינם דוברי עברית, ניתן לגלוש באתר בשפה **האנגלית**. בחלק זה של האתר מופיע תרגום של חלקים גדולים של הנושאים בעברית, והוא הולך ונעשה מקיף יותר, תוך שיפורים בעדכנותו. הושם דגש על תרגום מיידי של נאומים והרצאות של נגידת הבנק, הודעות לעיתונות, פרסומים תקופתיים וכן על הרחבה של תחום המחקרים ומאמרים פרי עטם של כלכלני הבנק.

המידע בתת האתר בערבית כולל תכנים שהם בעיקר בעלי אופי של שרות לציבור, והבנק פועל להרחבת התכנים בשפה זו.

בשנת 2014 הבנק עומד להשיק אתר המותאם לגלישה במובייל בו יכללו היישומים המרכזיים לשרות לציבור בהם: הודעות לעיתונות, איתור סניפי בנק, איתור חשבונות ולקוחות מוגבלים ושערי מטבע החוץ. היישום של איתור סניפי בנקים יוביל את הגולש ישירות לחיוג לסניף הבנק ולתוכנת ניווט לסניף עפ"י בחירת הגולש.

בתחום החינוך הפיננסי הבנק מפתח בשיתוף עם עמותת סנונית משחק עבור אתר האינטרנט בנושא המדיניות המוניטרית. משחק זה ישתלב בפרויקט הגדול של סנונית "איפה הכסף".

ב. מרכז המבקרים: מרכז המבקרים המחודש נפתח לביקורים ביום העצמאות תשס"ט (29.4.2009). המרכז נועד למלא שני תפקידים עיקריים:

(א) להציג בפני הציבור את תפקידו העיקרי של הבנק המרכזי ואת תרומתו לכלכלת המדינה;
(ב) להציג בפני הציבור את תולדות המטבע בארץ ואת השתקפות מורשת העם והמדינה בעיצוב השטרות והמעות.

הביקור במרכז מורכב משלושה חלקים:

- תערוכה נומיסמטית בה מוצגים מטבעות מדינת ישראל ומטבעות יהודיים עתיקים שמהם נשאבו המוטיבים המעטרים את מטבעות המדינה. בנוסף, קיימות שלוש ויטרינות כדלקמן:
(1) "שטר נולד" - שלבי הייצור של השטרות; (2) "מטבע נולד" - שלבי הייצור של המעות; (3) "סימני ביטחון" - המחשת סימני הביטחון שנועדו להגן על השטרות מזיופים. לאחרונה נוספה תערוכה מתחלפת הכוללת שלוש ויטרינות שנושאן הוא "מטבעות ירושלים" – מטבעות שהוטבעו בירושלים ושושאן הוא ירושלים.

- צפייה בשני סרטים. סרט אחד מתאר את התפתחות המטבע כאמצעי תשלום שאין לו ערך בפני עצמו; הסרט השני מסביר את חוליי האינפלציה ואת תפקידו המרכזי של הבנק בשמירה על יציבות מחירים והאמצעים לכך.

• הכרת תפקידיו של הבנק בעזרת דוגמאות משחקים הממחישים חלק מתפקידי הבנק, וכולם יחד יוצרים תהליך אינפלציוני המחייב התערבות של הנגידה על ידי העלאת שיעור הריבית המוניטרית.

כמו כן, ניתנות במרכז המבקרים הרצאות בנושאים הקשורים בכלכלה ובתולדות מערכת המטבע בתיאום מראש.

הסיורים במרכז מודרכים, אורכם כשעה וחצי, אינם כרוכים בתשלום ומתאימים למבקרים מגיל שמונה ומעלה. יחידים יכולים לסייר במרכז בעזרת אוזניות. ההדרכה היא בעברית או באנגלית; ניתן לקבל הדרכה (באמצעות מדריך או אוזניות) גם בערבית, צרפתית, ספרדית ורוסית. המדריכים במרכז המבקרים הם מקרב עובדי בנק ישראל וגמלאיו. בשנת 2013 ביקרו במרכז המבקרים למעלה מ-32,000 איש.

ג. **ספרייה**: באוסף הספרייה, המיועד בעיקר לעובדי בנק ישראל, כ-30,000 פריטים, הכוללים: ספרות מקצועית, כתבי עת מודפסים ואלקטרוניים ומאגרי מידע. הנושאים המרכזיים בהם מתמקדת הספרייה הם כלכלה, כספים וביטוח.

החומר המודפס עומד על המדפים לרשות המשתמשים. כתבי העת האלקטרוניים נגישים לעובדים דרך המחשב האישי שבחדרם. בשנת 2013 עלתה לאוויר תוכנה חדשה לניהול הספרייה – תוכנת אגרון – המאפשרת חיפוש בקטלוג הספרייה.

לגישה וקישור לכתבי העת האלקטרוניים עומד לרשות העובדים פורטל TDNET. מרבית כתבי העת נרכשים במדיה דיגיטאלית וזאת לאור ההחלטה שהתקבלה לעבור ככל שניתן למדיה זאת. מאגרי המידע שעומדים לרשות העובדים: מאגר חיפה,

ECONLIT, JSTOR, ABI PROQUEST, SCIENCEDIRECT, CENTRAL BANKING.NET & RISK.NET, OECD ILIBRARY (כ"ע נבחרים)

ב-1982 הוקמה לרווחת העובדים ספרייה לספרות יפה. הספרייה כוללת כיום כ-9,000 ספרים.

ד. **קשרים בינלאומיים**: בנק ישראל מייצג את המדינה במוסדות הפיננסיים הבין-לאומיים בהם חברה ישראל: בקרן המטבע הבין-לאומית; בקבוצת הבנק העולמי; בבנק הבין-אמריקאי לפיתוח ובבנק האירופי לשיקום ולפיתוח. כן הצטרף בנק ישראל כחבר בבנק להסדרי סליקה בין-לאומיים. הארגון לשיתוף פעולה ולפיתוח כלכלי (Organization for Economic Cooperation and Development) OECD קיבל את מדינת ישראל במאי 2010 כחברה מלאה בארגון. בנק ישראל מקיים מגעים שוטפים עם OECD, פעיל בוועדות שונות של הארגון, והיה שותף מרכזי לתהליך ההצטרפות של ישראל אליו.

היחידה לקשרים הבין-לאומיים בבנק ישראל מקיימת קשר שוטף עם המוסדות הפיננסיים הבין-לאומיים בתחומים מגוונים: השתתפות בדיונים והחלפת דעות, הצבעות, אירוח משלחות מקצועיות, שיתוף מומחים ישראלים במשלחות מקצועיות למדינות שונות, אספקת נתונים לפרסומים השונים של המוסדות האלה, קבלת מידע מהם והפצתו אצל גורמים מעוניינים בארץ וכד'. מעורבותה הפעילה של מדינת ישראל במוסדות הפיננסיים הבין-לאומיים, באמצעות בנק ישראל, תורמת להידוק הקשרים עם קובעי המדיניות הכלכלית במדינות שונות ובין המשק הישראלי למשקים אחרים. במסגרת חברותה של ישראל בקרן המטבע הבין-לאומית, סוקרת הקרן אחת לשנה את כלכלת ישראל. הדוח השנתי הנכתב ע"י משלחת של כלכלני הקרן נדון במועצת המנהלים שלה. חברותה של ישראל בבנקים הבין-לאומיים לפיתוח מקנה לחברות

ישראליות זכות להשתתף במכרזים לפרויקטים במימון מוסדות אלו. אחד התחומים שבהם יש פוטנציאל רב להשתלבות ישראלית בפרויקטים בין-לאומיים הוא יצוא ידע וטכנולוגיות. בשנת 1997 הצטרפה מדינת ישראל למועדון המדינות התורמות של (International Development Association) IDA - זרוע של הבנק העולמי המעניקה אשראי בתנאים נוחים לכ- 80 המדינות המתפתחות המוגדרות כעניות ביותר. בכל אחד מהמוסדות הפיננסיים הבינ"ל יש נציג, שמונה ע"י בנק ישראל, המייצג את מדינת ישראל בארגון. כל אחד מהמוסדות מקיים שני כנסים בשנה: מפגש של קבוצת המדינות בה אנו מיוצגים, המתקיים באחת ממדינות הקבוצה, וועידה שנתית. בינואר 2011 אירח בנק ישראל את המפגש השנתי של קבוצת המדינות הלא אזוריות בבנק הבין אמריקאי לפיתוח, ובמרץ 2014 צפוי בנק ישראל לארח את המפגש של קבוצת המדינות בה אנו מיוצגים בבנק האירופי לשיקום ופיתוח.

ריכוז נתונים על פניות הציבור לבנק ישראל 2012 - 2013

2013	2012	
771	805	מספר הפניות למידע
769	803	מספר הפניות שנענו במלואן
2	1	מספר הפניות שנדחו
0	1	מספר הפניות שנענו חלקית
99.6%	99.8%	שיעור הפניות שנענו תוך 30 יום
99.8%	99.6%	מזה: - בחיוב
0	0.1%	- באופן חלקי
0.2%	0.1%	- בשלילה
0.4%	0.2%	שיעור הפניות שנענו תוך 60 יום
100%	0.1%	מזה: - בחיוב
0	0.1%	- באופן חלקי
0	0	- בשלילה
0	0	שיעור הפניות שנענו מעבר ל-60 יום

* בניגוד לעבר סיווג הפניות למידע ע"פ "חוק חופש המידע" (סעיפים 1 ו 7 בחוק) הנכללות בריכוז זה יעשה רק בקשר לפניות ישירות (ובכתב) ולא בעניין פניות לקבלת מידע כלשהו.

מיון התשובות שנענו בשלילה, או באופן חלקי, לפי העילות המפורטות בחוק, בשנת 2013:

מספר הפניות שנענו בשלילה	העילה
2	מטעמי סודיות - לפי חוק
0	מידע לא זמין
2	לא רלוונטי לבנק
0	מידע זמין חלקית
0	נתונים לא באחריות המחלקה
0	שונות
2	סה"כ

מספר עתירות שהוגשו על החלטות הממונה - 0

ביצוע תקציב הבנק¹ לשנים 2013 ו-2014

במיליוני ₪ ובמחירים שוטפים

ביצוע 2013	תקציב 2013	תקציב 2014		
175.9	194.1	236.5		מטה וסיוע
109.8	118.3	121.6	עלויות עבודה ישירות	
13.4	20.2	18.8	עלויות עבודה עקיפות	
34.8	34.9	35.4	הוצאות אחזקה	
17.8	20.2	22.0	הוצאות שוטפות	
		37.5	שכירות מבנה חלופי בניכוי חסכון במבנה הראשי	
-	0.6	1.2	עתודה	
164.3	180.9	189.8		ביצוע תפקידי הבנק
147.4	161.0	166.7	עלויות עבודה ישירות	
1.0	1.1	1.0	עלויות עבודה עקיפות	
2.0	2.0	4.4	הוצאות אחזקה	
14.0	16.4	17.0	הוצאות שוטפות	
-	0.4	0.7	עתודה	
2.6	3.8	3.3		נציגות בחו"ל
1.1	1.3	1.2	עלויות עבודה ישירות	
0.7	1.3	1.1	עלויות עבודה עקיפות	
0.9	1.0	0.9	הוצאות שוטפות	
-	0.1	0.1	עתודה	
226.6	238.1	260.0		גמלאות
212.9	218.1	224.0	גמלאות	
13.7	15.0	34.0	תשלומים בעת פרישה	
-	5.0	2.0	עתודה	
55.6	66.0	63.0		השקעות
9.4	14.8	4.4	היערכות לשעת חירום	
13.2	9.9	7.6	מחשוב - פרויקטים שונים	
0.1	-	1.0	שדרוג ושיפוץ חדר המחשב	
3.6	5.0	3.0	ERP SAP	
5.8	3.6	3.4	השקעות למטבע ולסדרה החדשה	
2.3	2.6	1.6	תשתית מידע רגולטורי (תמ"ר)	
1.6	2.7	4.2	ציוד, מכונות ושיפורים במבנה - פרויקטים שונים	
3.1	4.1	1.0	זה"ב (RTGS) - החלפת תשתיות מחשוב	
1.8	5.1	1.8	מחסן נתונים מרכזי - DWH	
0.5	1.5	-	שדרוגי ביטחון	
0.1	-	-	תוכנה לניהול יתרות מטבע החוץ (ITMS)	
3.8	2.6	3.5	תכנון שדרוג המבנה בירושלים	
0.8	2.0	1.6	החלפת מערכת הקלט	
5.4	3.0	6.2	הגירה מה-Mainframe	

0.1	1.5	-	החלפת המערכת הבנקאית	
-	-	20.3	שיפוץ המבנה בירושלים	
4.1	5.0	-	החלפת לוח חשמל ראשי וגנרטור	
-	-	1.5	מרכז טכנולוגי וחירום	
-	2.6	1.9	עתודה	
-0.5	-0.4	-0.8		הכנסות
-0.1	-0.0	-0.1	הכנסות מעמלות	
-0.4	-0.4	-0.7	הכנסות אחרות	
-	48.7	98.2		עתודת מועצה
143.4	150.7	89.3		הדפסת כסף
141.8	144.7	84.8	הדפסת שטרות ומעות	
1.6	6.0	4.5	סדרה חדשה	
			לפי חוק בנק ישראל התשי"ע-2010, סעיף 20.(א)(3)	1

מאגרי המידע בבנק הנוגעים לחוק הגנת הפרטיות

מנהל המאגר	קוד מאגר ברמו"ט	שם מאגר	חטיבה/אגף
לירן כליף	53228	מערכת דיווחים ישירים	חטיבת מידע וסטטיסטיקה
לירן כליף	72601	מכשירים פיננסיים נגזרים	
לירן כליף	880006296	תקבולים ותשלומים (תקב"ש)	
לירן כליף	990033061	מצבת החובות חוב חיצוני	
לירן כליף	991000048	יתרת ניירות ערך סחירים	
שלמה ימיני	197270	אשראי למימון רכישת אמצעי שליטה בתאגידים	חטיבת הפיקוח על הבנקים
דגנית הראל	196924	חשיפת אשראי	
רעות סלע	621760	לווים בעלי אשראי במט"ח	
דגנית הראל	990036450	לווים גדולים ונתוני אשראי לווה בודד	
עינב הכט- עמיר	990036467	מושלי"כ (מושכי שיקים ללא כיסוי)	
רחל לאה כהן	990084933	אנשים קשורים במערכת הבנקאות	
עודדה פרץ	70006509	מערכת CRM (ניהול פניות הציבור)	
מרגלית רוקח	990027304	מאגר איגרות מלוות חובה	מחלקת חשבות ומערכות תשלומים וסליקה
שי פרץ		מאגר לניהול מבקרים	חטיבת מש"א ומינהל/אגף משאבי אנוש
יוסף פרוור	990026933	משכורת	
יוסף פרוור	990080936	שורש וטופז	
יוסף פרוור	990080959	מאגרי קופ"ג של עובדי הבנק	
יוסף פרוור	990080912	קרן השתלמות	
אתיה חן	990026963	הלוואות לעובדים	
ענת אלחנתי	990026949	ניהול משאבי אנוש	
ענת אלחנתי	700045698	מודול HR כוח אדם	
אשר בר	990080929	ביטוח רכב לעובדי הבנק	חטיבת משאבי אנוש ומינהל/אגף רכש ולוגיסטיקה
פרץ שווייגר	990026956	ספקים SAP	חטיבת השווקים
דולי צדוק	990036374	בעלים רשומים שוק ההון	
מטי קהן	700045681	מודול SD לקוחות	הוצאה לאור

פרסומי בנק ישראל

באתר האינטרנט של בנק ישראל מופיעים כל הפרסומים המודפסים, וכן פרסומים נוספים שאינם יוצאים לאור בדפוס.

דף רשימת הפרסומים באתר הוא בכתובת:

www.boi.org.il/he/NewsAndPublications/AboutTheSpokespersonsOffice/Pages/PublPrice.aspx

חוברות, עלוני מידע לציבור וספרים שהבנק פרסם בשנת 2013:

- ◇ התפתחויות כלכליות בחודשים האחרונים (פעמיים בשנה).
- ◇ דוח המדיניות המוניטרית (פעמיים בשנה).
- ◇ דוח בנק ישראל לשנת 2012.
- ◇ דוחות כספיים לשנת 2012.
- ◇ מערכות התשלומים והסליקה בישראל.
- ◇ מערכת הבנקאות בישראל, סקירה שנתית 2012.
- ◇ סקירה שנתית 2012 מחלקת המטבע.
- ◇ ניירות תקופתיים של חטיבת המחקר.
- ◇ סדרת מאמרים לדיון של חטיבת המחקר.
- ◇ סדרת מחקרים – סקר בנק ישראל מס' 87
- ◇ סדרת מחקרים – Israel Economic Review Vol 11 No. 1
- ◇ מידע מתעדכן – דפי חילוף.
- ◇ שערים יציגים (ריכוז שבועי, דו-לשוני).
- ◇ תקנות המסלקה.
- ◇ הוראות ניהול בנקאי תקין (מספר פעמים בשנה).
- ◇ הוראות הדיווח לציבור (מספר פעמים בשנה).
- ◇ הוראות הדיווח לפיקוח על הבנקים (מספר פעמים בשנה).

מידע מתעדכן – דפי חילוף

- ◇ שערים יציגים (ריכוז שבועי, דו-לשוני).
- ◇ תקנות המסלקה.
- ◇ הוראות ניהול בנקאי תקין.
- ◇ הוראות הדיווח לציבור.
- ◇ הוראות הדיווח לפיקוח על הבנקים.